

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. Nr. 190.

Tredie Session.

56de Møde.

Tirsdagen den 13de Januar.

(Fortf.)

Novving (fortsat): Seer man dernæst hen til Gymnastiet eller den saakaldte lærde Skole, som skal modtage disse Disciple fra Bornholm, da er det ogsaa ønskeligt, at dettes Lærer ikke varetages ved den foreslaaede Bestemmelse. Vel kunde det synes, som det ikke var af nogen synderlig Betydning, om man i en saadan Skole optog 1, 2 eller 3 Disciple, der ikke vare saa tilstrækkeligt udviklede og forberedte i disse Fag, at de kunne følge med de andre Elever, men jeg kan forsikre, og det er noget, som de fleste Medlemmer i Udvalget vide ligesaa vel som jeg, at det er en meget mislig Omstændighed, at der er enkelte Elever, som staae betydeligt under de andre, naar man ikke aldeles vil unddrage dem sin Omhu. Der vil ved denne Bestemmelse blive paanødt Gymnastiet Disciple, for hvis Modenhed det ingen Sikkerhed har; dette er det, som jeg troer er urigtigt. Men hertil kommer, at det heller ikke paa nogen Maade, saavidt jeg kan see, er fornødent at træffe denne ganske overordentlige Bestemmelse. Thi for det Første vil det ikke være vanskeligt for Disciple fra Rønne Skole ved et Gymnasium at underkaste sig Afgangsexamens første Deel, der, som Udvalget har bemærket, bestaaer af „reale Fag“; man maa tværtimod antage, at de i Regelen ere ferme i disse Fag, saa det endog saa vil være dem en Opmuntring at faae Leilighed til at underkaste sig denne Examen; og det vil være langt behageligere for dem at træde ind i Classen, efterat have underkastet sig den, end ligesoverfor de øvrige Disciple at møde som et Slags fødte Medlemmer. Med Hensyn til de andre Fag, som ere meget

vigtige for disse Disciple, nemlig de gamle Sprog, er der jo rigtignok den almindelige Vanskelighed, der øvrigt ikke mindre finder Sted med Hensyn til den første Deel af Afgangsexamen, at der i Skoleanordningen er befaleet, at en Discipel skal have gennemgaaet den foregaaende Klasse for at kunne blive optagen i den 7de eller Afgangsklassen. Men der vil neppe være Noget i Veien for ad Administrationens Bet og navnlig ved Understøttelse af Inspectøren for det lærde Skolevæsen at faae dette ordnet saaledes, at Skolerne modtage Disciple fra Rønne, ugtet de ikke have gennemgaaet denne Klasse, vel at mærke, efterat de have underkastet sig en Examen. Men denne Examen selv vil ikke falde dem besværlig; thi ved denne Examen vil det ikke gjælde om at bestaae med mere eller mindre Hæder, men kun om at blive antagen; der skal ved den kun paasees, at de i disse Fag fyldestgjøre den allerlaveste Fordring, der stilles for at Disciple kunne rykke op i Afgangsklassen. — Endelig skal jeg tilføie, at hvis det viste sig for Bestyreren af Realskolen, at der var Vanskelighed forbunden med at sende Disciple til et Gymnasium, saa staaer der en anden Bet aaben, han kan nemlig demittere dem privat til Universitetet, og jeg antager, at det er den Bet, man i Almindelighed helst vil betræde. — Efter hvad jeg saaledes har bemærket, maa jeg ansee Udvalgets Forslag Nr. 12 for meget misligt og aldeles utilraadeligt, og jeg troer, at man uden videre kan stemme imod det og fastholde Udvalgets Nr. 8, idet man derved vil have opnaaet det Væsentlige af hvad man tilsigter; det Øvrige vil Administrationen let og bedst kunne ordne.

Madvig: Angaaende et enkelt af de omhandlede Punkter maa jeg slutte mig til det, der nys er udtalt af Folkethingsmanden